

Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах

ного (або місцевого) бюджету. Що ж до поняття публічної служби, то воно закріплене на рівні закону – ст. 3 КАС України, що виключає необхідність його додаткового тлумачення та дозволяє вести мову про легальність цього поняття.

УДК 349.22:331.102.1:351.74

ДЕЯКІ ПИТАННЯ СЛУЖБОВОГО СУМІСНИЦТВА ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Поливанюк В. Д.,

*доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ,
канд. юрид. наук, доцент*

Балюра А. О.,

*курсант Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ*

Праця є найважливішою сферою життєдіяльності людини та провідним чинником матеріального і духовного виробництва. Роль та важливість праці у розвитку людини та суспільства проявляється в тому, що в процесі праці створюються не лише матеріальні та духовні цінності, призначені задовольняти потреби людей, але і розвиваються самі працівники, набуваючи нових навичок, розкриваючи власні здібності, доповнюючи та збагачуючи знання. Творча праця сприяє продукуванню нових ідей, вдосконаленню засобів праці, появі нових прогресивних технологій, нової продукції, матеріалів, енергії, котрі, своєю чергою, створюють нові потреби. Тобто внаслідок трудової діяльності задовольняються потреби людей та відбувається прогрес виробництва, виникають нові потреби та подальше їх задоволення, що надалі впливає на відтворення населення, сприяє підвищенню матеріального та культурного рівня його життя¹.

Для забезпечення економічного зростання держави виникає необхідність ефективного та раціонального використання трудових ресурсів. Одним зі способів саме раціонального та ефективного їх використання є впровадження сумісництва.

Одним із превентивних антикорупційних механізмів, що має забезпечити належне функціонування системи запобігання корупції в Україні, є закріплене в Законі України «Про запобігання ко-

¹ Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини / О.А. Грішнова. К.: Знання, 2004.

рупції»¹ обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, встановлене для осіб, уповноважених на виконання функцій держави та місцевого самоврядування. Його сутність полягає в забороні паралельно займатися оплачуваною діяльністю (за винятком окремих її видів, яких загалом визначено шість), якщо інше не передбачено Конституцією або законами України.

Відповідно до ст. 25 «Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності» Закону України «Про запобігання корупції» особам, зазначеним у п. 1 ч. 1 ст. 3 цього Закону, заборонено, по-перше, займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики зі спорту) або підприємницькою діяльністю, якщо інше не передбачено Конституцією або законами України; по-друге, входить до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особи здійснюють функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляють інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації), якщо інше не передбачено Конституцією або законами України. У цій нормі закріплено загальні обмеження щодо зайняття іншими видами діяльності. Водночас у ній міститься уточнення – «якщо інше не передбачено Конституцією або законами України». Згідно із цим положенням, визначаючи конкретний перелік дозволених видів діяльності, слід урахувувати відповідні норми законодавства, що регулюють особливості проходження певного виду публічної служби.

Відповідно до ст. 66 «Службове сумісництво поліцейських» Закону України «Про Національну поліцію» поліцейський не може під час проходження служби займатися іншою оплачуваною діяльністю, крім науково-педагогічної, наукової або творчої². Аналіз зазначеної норми дає змогу дійти декількох висновків. По-перше, перелік дозволених інших видів оплачуваної діяльності для поліцейського містить лише три позиції, на відміну від загальної норми, передбаченої Законом України «Про запобігання корупції». По-друге, ідеться про новий вид діяльності – науково-педагогічну. З огляду на зазначене слід з'ясувати, чи є наявні в цих положеннях принципи відмінності та як

¹ Про запобігання корупції [Електронний ресурс] : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

² Про Національну поліцію [Електронний ресурс] : Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/580-19>.

вони позначаються на сучасній системі проходження служби в органах і підрозділах Національної поліції. Передусім, варто з'ясувати зміст поняття службового сумісництва. Його тлумачать як виконання поліцейським, крім основної, регулярної оплачуваної роботи (головне завдання поліції – надання поліцейських послуг), іншої діяльності на умовах окремого трудового договору у вільний від основної роботи час на тому самому (система поліції) або іншому підприємстві, установі. Розглянемо зміст видів діяльності, які поліцейському дозволено суміщати. Відповідно до п. 33 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»¹ наукова діяльність – це інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання нових знань та/або пошук шляхів їх застосування. Основними її видами є фундаментальні та прикладні наукові дослідження. Фундаментальними називають теоретичні й експериментальні наукові дослідження, спрямовані на одержання нових знань про закономірності організації та розвитку природи, суспільства, людини, їх взаємозв'язку. Їх результатом стають гіпотези, теорії, нові методи пізнання, відкриття законів природи, невідомих раніше явищ і властивостей матерії, виявлення закономірностей розвитку суспільства тощо, які не орієнтовані на безпосереднє практичне використання у сфері економіки.

Творчу діяльність тлумачать як індивідуальну чи колективну творчість, результатом якої є створення або інтерпретація творів, що мають культурну цінність². Стаття 54 Конституції України гарантує громадянам свободу літературної, художньої, наукової і технічної творчості; кожний громадянин має право на результати своєї творчої діяльності.

Отже, творчою діяльністю поліцейського є індивідуальна чи колективна творчість, результатом якої є створення або інтерпретація творів, що мають культурну цінність, тобто художнє, історичне, етнографічне й наукове значення, підлягають збереженню, відтворенню, охороні відповідно до законодавства України.

Поліцейський має право суміщати свою роботу з науково-педагогічною діяльністю. Її визначення закріплено в п. 24 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»³. Це

¹ Про наукову і науково-технічну діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

² Про культуру [Електронний ресурс] : Закон України від 14 грудня 2010 р. № 2778-VI. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>.

³ Про авторське право і суміжні права [Електронний ресурс] : Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>

Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах

педагогічна діяльність в університетах, академіях, інститутах і закладах післядипломної освіти, що пов'язана з науковою та/або науково-технічною діяльністю.

Нині в поліції працюють сотні поліцейських, які мають наукові ступені, значний досвід практичної роботи. Конструктивне поєднання такого досвіду з викладацькою діяльністю, безперечно, сприятиме розв'язанню основної проблеми сучасної відомчої освіти – забезпеченню єдності теорії та практики, а також підвищенню рівня підготовки, кваліфікації поліцейських.

УДК 349.23:323.3-057.34

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОСАД ЗА ПІДПОРЯДКОВАНІСТЮ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ДЕРЖАВНУ СЛУЖБУ»

Поливанюк В. Д.,
*доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ,
канд. юрид. наук, доцент*

Кравченко А. В.,
*курсант Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ*

Розглядаючи Україну як демократичну, самостійну державу, можна побачити її прогресивний розвиток, що направлений не лише на встановлення міжнародних відносин, співтовариство з європейськими країнами, а й впровадження стандартів, перейнятих з досвіду країн Європи, в тому числі щодо державного управління та державної служби. Державну службу в Україні слід пристосовувати до норм та стандартів Європи задля побудови держави сучасного європейського типу з публічно-змагальною моделлю правосуддя.

Дослідженню проблеми функціонування та розвитку державної служби присвячені розробки, зокрема, Т. В. Мотренка, О. Ю. Оболенського, В. М. Олуйка, Т. І. Пахомової, Л. А. Пашко, А. С. Сіцінського, С. М. Серьогіна та ін.¹

Водночас аналіз практичних аспектів реформування інституту державної служби України та адаптація її до стандартів європейського зразка потребує сьогодні здійснення додаткових дослід-

¹ Оболенський, О. Державна служба України: концептуальні аспекти розвитку // *Зб. наук. пр. УАДУ при Президентові України. У 2 ч. Ч. 1* / за заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князева. К.: УАДУ, 1999. С. 12 – 17.